

Partea legală

1. Protejarea proprietății dvs. intelectuale
2. Cerințe legale/comerciale specifice în domeniul alimentar
3. Înregistrarea afacerii și alegerea unei structuri de afaceri
4. Aspecte legale specifice altor domenii decât cel alimentar

„Cel care este propriul său avocat are un prost drept client.” – proverb de la începutul secolului XIX

Capitolul 4

Este esențial să îndepliniți cerințele legale și pe cele de tranzacționare. Făcând acest lucru la începutul călătoriei veți preveni multe dureri de cap în viitor. Din păcate, acest aspect este complicat și tehnic. Documentele legale sunt adesea de neînțeles pentru persoanele normale, iar greșelile pot fi costisitoare. Și credem că nu doriți să vă cheltuiți întregul buget inițial pe avocați și consilieri legali. În această secțiune, vă vom ajuta să vă gândiți la domeniile cheie pe care ar trebui să le luați în considerare, la nivelul de risc al afacerii dvs. și, în consecință, la nivelul sau resursele pe care doriți să le destinați acestui aspect. Nu vă oferim sfaturi legale aici ... asigurarea noastră nu le acoperă. Această listă de legi și cerințe nu este exhaustivă.

Protejarea proprietății dvs. intelectuale

Proprietatea intelectuală (PI) „se referă la creații ale minții, cum ar fi invenții, opere literare și artistice, desene, precum și simboluri, nume și imagini utilizate în comerț. Proprietatea intelectuală este protejată de lege, de exemplu prin brevete, drepturi de autor și mărci comerciale, care permit oamenilor să obțină recunoaștere sau beneficii financiare din ceea ce inventează sau creează.” (Sursă: [Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale](#))

În Europa, fiecare țară are propria sa legislație și instrumente destinate protejării proprietății intelectuale. EUIPO (Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală) se ocupă cu înregistrarea mărcii comerciale a Uniunii Europene și a desenului sau modelului comunitar înregistrat, două drepturi unitare de proprietate intelectuală valabile în toate cele 28 de state membre ale UE. În UE, există [trei tipuri de drepturi de proprietate intelectuală](#):

- **Brevete** - interzic terților să producă, să utilizeze sau să vândă invenția dvs. pentru o anumită perioadă, în funcție de tipul invenției.
- **Mărci comerciale** - protejează numele produsului dvs. împiedicând alte companii să vândă un alt produs sub același nume.
- **Drept de autor** - informează terții dvs. (în calitate de autor) intenționați să controlați producția, distribuția, afișarea sau performanța muncii dvs. Dreptul de autor se acordă automat, nefiind nevoie să fie înregistrat în mod formal. Puteți începe să folosiți imediat pictograma de Copyright.

Asigurarea proprietății intelectuale poate fi un proces complicat și de lungă durată. Dacă probabil vă închipuiți cum este procesul de înregistrare a unei mărci, cererea de brevetare este o altă poveste. Cereți ajutorul unui avocat/consilier juridic specializat în mărci sau brevete. Realitatea este că începerea apărării proprietății dvs. intelectuale într-o etapă inițială este dificilă. Chiar și așa, merită să protejați corespunzător cele mai critice părți ale afacerii dvs., deoarece este o practică bună și este o condiție pe care o vor pune investitorii.

Un alt mod de a vă proteja proprietatea intelectuală este să o păstrați secretă față de alții, ceea ce se cunoaște sub denumirea de secret comercial. „Un secret comercial este o informație valoroasă pentru o întreprindere, care se consideră confidențială și care oferă acelei întreprinderi un avantaj competitiv.” (Sursă: [Comisia Europeană](#)). Răspunderea pentru protejarea secretului comercial revine proprietarului, deși există legi împotriva achiziției ilegale de secrete comerciale (de exemplu: hacking-ul în sistemele informatice ale concurenților pentru a afla mai multe despre un proces al acestora). În industria alimentară, secretele comerciale sunt utilizate pe scară largă, deoarece pot fi mai adecvate pentru protejarea informațiilor importante decât brevetele, care necesită publicarea detaliilor în momentul depunerii cererii de brevetare.

Nu știți precis dacă să brevetati sau să vă decideți pentru secretul comercial? Consultați [această listă](#) de la Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale, care oferă o comparație a celor două opțiuni.

- **Proprietate intelectuală și companii spin-out**

Tratarea proprietății intelectuale va fi ușor diferită dacă startup-ul dvs. este de tip spin-out. Dreptul de proprietate asupra proprietății intelectuale va depinde de acordul pe care compania dvs. îl are cu instituția de cercetare în cauză. În general, angajatorii dețin automat dreptul asupra proprietății intelectuale create de angajați în perioada existenței raportului de muncă. Consultați acest [ghid util pentru companiile inventate, în special secțiunea 2](#).

- **Acordul de confidențialitate (NDA)**

NDA-ul este un document legal care are ca scop protejarea informațiilor și cunoștințelor care una, ambele sau mai multe părți implicate nu doresc să devină cunoscute altor părți. Acest document prezintă aceste informații confidențiale și interzice partajarea acestora cu părți care nu l-au semnat. Cu toate că NDA-urile sunt o bună practică, au și dezavantaje. Totuși, antreprenorilor le este greu să-l pună în practică, au nevoie de timp pentru a-l redacta și poate limita disponibilitatea oamenilor de a se angaja la dvs. dacă doriți să le puneți limite. Merită să echilibrați sensibilitatea ideilor pe care le aveți cu avantajele implicării mai multor persoane în conceptul dvs. Puteți găsi un model folositor [aici](#).

Cerințe legale/comerciale specifice în domeniul alimentar

Având în vedere că alimentele și băuturile intră în corpul nostru și necesită aport din mediul natural, nu este surprinzător faptul că există o legislație strictă care reglementează lanțul valoric pentru a garanta siguranța consumatorilor, a animalelor și a mediului în general. În Europa, „Regulamentul general privind dreptul general al produselor alimentare asigură un nivel ridicat de protecție a vieții umane și a intereselor consumatorilor în raport cu produsele alimentare, asigurând în același timp funcționarea efectivă a pieței interne ... Acesta acoperă toate etapele producției și distribuției de alimente și furaje.” (Sursă: [Comisia Europeană](#))

Directivile europene sunt transpuse în legislația națională. Este responsabilitatea dvs. să vă asigurați că acțiunile dvs. respectă toate legile aplicabile. Aceasta include asigurarea conformității lanțului de aprovizionare. Mai jos vă prezentăm câteva exemple, deși aici nu am acoperit fiecare aspect, prin urmare trebuie să vă informați personal în legătură cu obligațiile legale care vă revin.

- **Ingredientele:** modul în care sunt produse ingredientele și tipurile acestora sunt controlate prin intermediul mai multor directive. Acestea acoperă domenii precum utilizarea pesticidelor, aditivilor alimentari (CE 1333/2008) și utilizarea de alimente noi (UE 2015/2283).
- **Procesarea:** dacă dumneavoastră sau furnizorii dvs. procesați produse alimentare, trebuie să vă asigurați că acest lucru se face într-un mod igienic, astfel încât microorganismele sau toxinele nu prezintă un risc inacceptabil pentru sănătatea umană (CE 2073/2005), că ați implementat un sistem de management al siguranței alimentare și sunteți înregistrat la autoritățile competente (CE 852/2004).
- **Ambalarea și etichetarea:** atât materialele utilizate pentru ambalare, cât și informațiile afișate pe ambalaje, sunt reglementate. Materialele trebuie să fie potrivite pentru contactul cu oamenii. Etichetele trebuie să specifice clar dacă produsul conține alergeni și să prezinte informații nutriționale și nu trebuie să facă afirmații de sănătate nefondate (UE 1169/2001).

În afară de aceste acte legislative, clienții mai consacrați din sistemul alimentar vor cere și alte lucruri suplimentare. Acestea includ:

- Food safety accreditations (IFS/BRC) that demonstrate that you not only meet legislative requirements but also show best practice in food safety.
- Product liability insurance that demonstrates you are insured if something goes wrong. It isn't always legally required but is often demanded by customers.
- HACCP: standing for "Hazard analysis and critical control points", HACCP is the standard approach to food safety in the food industry through the analysis and control of biological, chemical and physical hazards in every step of production including raw material procurement, manufacturing and distribution. You can find a template and guide to completing your HACCP [here](#).

Înregistrarea afacerii și alegerea unei structuri de afaceri

Pentru a vă putea desfășura activitatea, trebuie să înregistrați afacerea la autoritățile competente. Înainte de a face acest lucru, trebuie să alegeți ce tip de structură doriți să aibă compania dvs. Alegerea unei structuri de afaceri potrivite este o decizie importantă, deoarece are implicații asupra răspunderii personale, a opțiunilor de finanțare, a impozitării, a cerințelor de raportare și din mai multe alte considerente. Un rezumat al tipurilor de companii poate fi găsit în această [prezentare generală](#) a ghișeelor unice pentru fiecare țară din Europa.

Mulți fondatori aleg o structură cu răspundere limitată pentru compania lor, deoarece aceasta creează o entitate juridică separată și le protejează bunurile personale. Dacă credeți că aceasta nu este cea mai potrivită pentru dvs., cereți sfatul unui consilier pentru a stabili care este cea mai potrivită structură.

Mai jos vă oferim câteva exemple de structuri de afaceri din Europa:

- **Asociat unic:** este o structură simplă, pentru cine dorește să se ocupe singur de afacere. Adesea veți răspunde personal pentru datoriile companiei.
- **Societate privată cu răspundere limitată:** este cea mai populară structură pentru startup-uri. Aceste companii sunt persoane juridice separate, iar directorii/investitorii sunt răspunzători numai pentru ceea ce au investit în companie. Acest lucru înseamnă că, dacă afacerea dă faliment și datorează bani, răspunderea este doar a companiei, nu a dvs. personal. Cu alte cuvinte, nimeni nu poate ataca finanțele dvs. personale.
- **Parteneriat:** persoanele juridice cu care partenerii împart profiturile și riscurile parteneriatului. În mod tradițional, partenerii răspund personal pentru datorii, deși acest lucru nu este aplicabil întotdeauna.
- **Cooperativă:** există mai multe tipuri de cooperative, care sunt definite ca organizații deținute de membri, astfel încât profiturile sunt distribuite între membri.

- **Non-profit:** sunt persoane juridice care trebuie să reinvestească în organizație întreg excedentul de exploatare pentru a-și îndeplini obiectivele declarate.
- **Întreprinderi sociale:** structura acestora depinde de legislația locală. În multe țări nu există o structură legală a întreprinderilor sociale. Acolo unde există, acest lucru poate fi benefic pentru atragerea anumitor tipuri de finanțare prin granturi sau împrumuturi inițiale. Definiția unei întreprinderi sociale este contestată, deși în general face referire la o afacere care are obiective de mediu și/sau sociale (nu doar financiare).

Aspecte legale specifice altor domenii decât cel alimentar

În afară de cerințele juridice generale în materie de afaceri și cele specifice pentru industria alimentară, există multe alte legi, care în general variază foarte mult de la o țară la alta.

Conformitate generală

Asigurați-vă că înțelegeți cum sunt guvernate toate aspectele afacerii dvs. Este posibil să trebuiască să consultați reglementările privind utilizarea terenului, emisiile și eliminarea deșeurilor. Atunci când creați modele și produse de afaceri inovatoare, este posibil ca reglementările să fie în curs de dezvoltare sau să nu existe reglementări aplicabile inovației dvs., ceea ce îngreunează și mai mult respectarea conformității. De exemplu, arunci când [GrowUp Urban Farms](#) a dezvoltat prima sa fermă acvaponică s-a confruntat cu provocări legate de piscicultura în mediul urban. Era pentru prima dată când autoritățile locale aveau de-a face cu așa ceva. În mod similar, companiile care dezvoltă alternative de carne crescută în laborator se pot confrunta cu provocări legate de modul în care își pot lansa în mod legal produsele pe piață, întrucât acestea nu intră sub incidența reglementărilor agricole tradiționale.

Acorduri comerciale

Un alt aspect cu care trebuie să vă familiarizați este cel al acordurilor comerciale. Acestea sunt contracte pe care compania dvs. le încheie cu furnizorii, clienții și alți parteneri. Citiți-le cu atenție și nu ezitați să cereți ajutor juridic dacă vă simțiți copleșit de o parte mai consacrată. Aceste acorduri stabilesc ceea ce se va face, prețurile și ce se întâmplă dacă nu sunt respectate prevederile din contract. Este important să specificați în detaliu așteptările privind calitatea, dar încercați să păstrați o anumită flexibilitate și să evitați să vă obligați prin contracte pe perioade lungi de timp, deoarece afacerea dvs. va evolua și situația dvs. se va schimba. Unele afaceri se pot derula fără aceste acorduri. De exemplu, (din păcate) este destul de comun ca retailerii mari să nu aibă contracte încheiate cu furnizorii.

Politica antidiscriminare și Codul de Etică

Există multe lucruri de care trebuie să țineți seama pentru a construi o cultură de muncă sănătoasă și fericită, dar minimul ar fi să vă asigurați că nimeni nu este supus discriminării sau hărțuirii la locul de muncă și că există un Cod de Etică. Puteți găsi șabloane [aici](#) și [aici](#).

Protecția datelor

Cea mai recentă reglementare cu privire la protecția datelor este GDPR. Probabil că în 2018 ați primit nenumărate e-mailuri prin care companiile vă comunicau că și-au actualizat politicile de confidențialitate și vă solicitau să confirmați dacă doriți să rămâneți abonați la newsletter-ele lor. Există o mulțime de resurse pentru a respecta RGPD, iar dacă utilizați servicii precum Mailchimp, acestea le vor respecta pentru dvs. Pe scurt, dacă colectați informațiile ale altor persoane, asigurați-vă în prealabil că aveți consimțământul lor în acest sens și folosiți-le în scopurile cu care sunt de acord persoanele respective. Aveți, de asemenea, obligația să le protejați informațiile.

Asigurare

Tipul de acoperire de care aveți nevoie depinde țara și regiunea în care vă aflați și de natura afacerii dvs.

Asigurați-vă că înțelegeți ce este necesar (și recomandat) pentru tipul dvs. de activitate. Probabil veți avea nevoie de asigurare de răspundere civilă publică, asigurare de răspundere civilă pentru produse și asigurare pentru angajați. În general, acestea nu sunt prea scumpe și sunt ușor de rezolvat.

Angajați

Dacă aveți angajați, trebuie să știți că există cerințe legale referitoare la aceștia, inclusiv oferirea unui loc de muncă sigur, contribuții sociale și multe altele. Acestea variază mult de la o țară la alta, motiv din care acest subiect nu va fi tratat în acest manual.

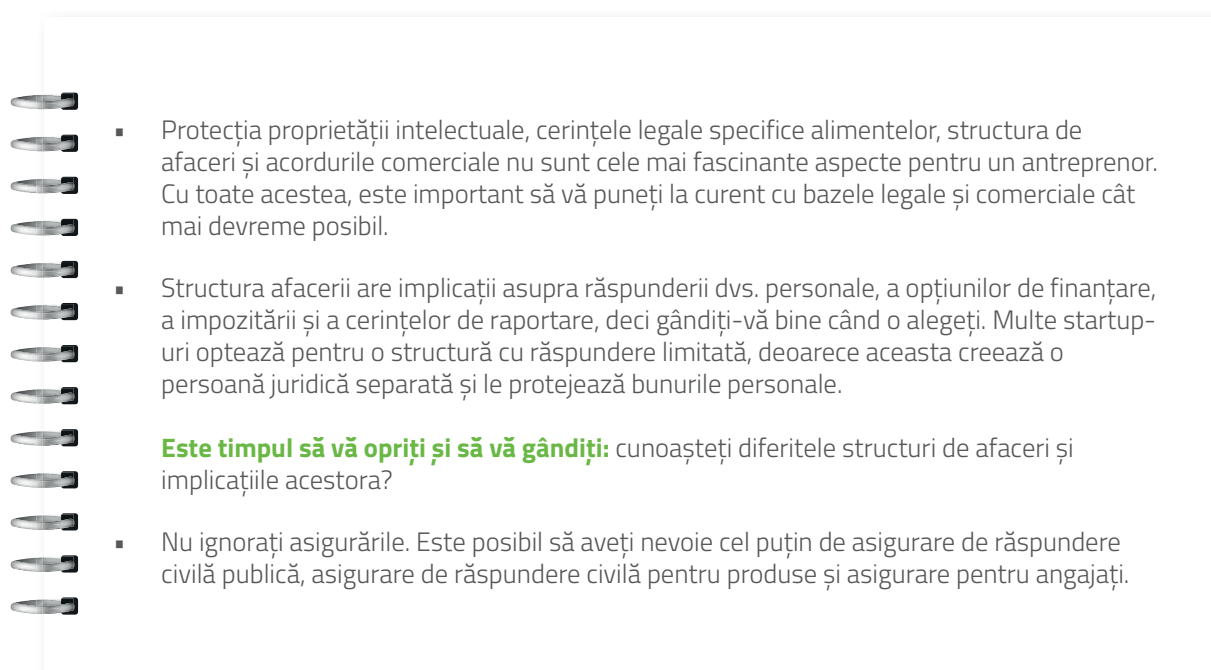
Obținerea de ajutor juridic: Resurse disponibile pentru startup-uri

Avocații tind să fie scumpi, dar există diverse alte posibilități prin care puteți să asigurați în mod mai accesibil conformitatea legală. Deși nu pledăm pentru a face totul singur (există momente în care este absolut necesar să angajați asistență juridică competentă, ca de exemplu atunci când investiți în capital), există cazuri în care este mai bine să vă economisiți banii și să adoptați metoda DIY.

- **Resurse online:** site-uri ca [RocketLawyer](#) și [LinkiLaw](#) oferă asistență juridică la prețuri accesibile. Platformele sunt pline de modele cu întrebări la care puteți răspunde online. Iar dacă aveți nelămuriri, au la dispoziție echipe de avocați adevărați care vă ajută cu orice întrebare suplimentară sau vă explică orice alte neînțelegeri. Un sfat bun pentru o fracțiune din preț.
- **Avocați pro bono sau mai ieftini:** puteți găsi acces la servicii pro bono sau avocați mai ieftini prin intermediul acceleratoarelor și incubatoarelor sau oricărei alte scheme de pornire la care participați. De exemplu, EIT Food oferă un serviciu pentru startup-urile cu sediul în Europa de Sud sau de Est prin care antreprenorii pot accesa servicii juridice gratuite legate de IP, înregistrarea companiei și cerințe legale pentru stadiul incipient (contactați startups@eitfood.eu pentru a afla dacă vi se aplică).
- **Oficii naționale de proprietate intelectuală:** site-urile web ale acestora sunt surse de încredere pentru a afla ce trebuie să faceți în mod specific în țara dvs. în ceea ce privește IP-ul, iar unele dintre acestea oferă suport și pentru startup-uri.
- **Catalogul alimentelor noi:** vă arată care alimente sunt [clasificate ca alimente noi în Uniunea Europeană](#), pentru cazul în care este aplicabil companiei dvs.

Rezumatul capitolului 4

Puncte cheie

- Protecția proprietății intelectuale, cerințele legale specifice alimentelor, structura de afaceri și acordurile comerciale nu sunt cele mai fascinante aspecte pentru un antreprenor. Cu toate acestea, este important să vă puneți la curent cu bazele legale și comerciale cât mai devreme posibil.
- Structura afacerii are implicații asupra răspunderii dvs. personale, a opțiunilor de finanțare, a impozitării și a cerințelor de raportare, deci gândiți-vă bine când o alegeți. Multe startup-uri optează pentru o structură cu răspundere limitată, deoarece aceasta creează o persoană juridică separată și le protejează bunurile personale.
- **Este timpul să vă opriți și să vă gândiți:** cunoașteți diferitele structuri de afaceri și implicațiile acestora?
- Nu ignorați asigurările. Este posibil să aveți nevoie cel puțin de asigurare de răspundere civilă publică, asigurare de răspundere civilă pentru produse și asigurare pentru angajați.

Și acum, să trecem la treabă!

- 1. Alegerea unei structuri pentru companie.** Treceți în revistă diferitele structuri ale unei companii și pasivele acestora înainte de a decide tipul de structură pe care doriți să îl aibă compania dvs. Această prezentare a ghișeelor unice cuprinde diverse tipuri de companii pentru fiecare țară din Europa.
- 2. Interesați-vă ce asigurări trebuie să încheie compania dvs.**

Resurse suplimentare

40 instrumente juridice și servicii pentru startup-uri:

<https://medium.com/@imagnetta/40-legal-tools-and-services-for-startups-10dbbda22ed2>

Problemele legate de proprietatea intelectuală pot fi confuze, însă aceste site-uri vă vor ajuta:

Protejarea ideilor:

<https://www.bl.uk/business-and-ip-centre/protecting-your-ideas>

Tipuri de proprietate intelectuală:

<https://www.wipo.int/about-ip/en/>

Asistență privind proprietatea intelectuală de la Biblioteca britanică:

<https://www.bl.uk/business-and-ip-centre>

Asistență europeană pe teme de drepturi de proprietate intelectuală (gratuită, sprijin de primă mână în materie de proprietate intelectuală pentru beneficiarii proiectelor de cercetare finanțate de UE și IMM din UE implicate în acorduri de parteneriat transnațional).

<https://iprhelpdesk.eu>

Întrebări frecvente privind brevetele pentru IMM-uri de la Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale:

https://www.wipo.int/sme/en/faq/patent_faqs.html

10 lucruri pe care le puteți face pentru a vă pregăti înainte de întâlnirea cu avocatul specializat în brevete:

<https://boldip.com/blog/questions-to-ask-a-patent-attorney/>

Siguranța este pe primul loc - consultați aceste resurse pentru a afla mai multe despre siguranța alimentelor și reglementările privind etichetarea alimentelor:

Autoritatea Europeană pentru Siguranță Alimentară:

<http://www.efsa.europa.eu>

Importanța testării de laborator pentru producția de alimente:

<https://www.manufacturing.net/article/2015/05/importance-laboratory-testing-food-production>

Siguranța alimentelor în UE - Garantarea siguranței alimentelor de la fermă până pe masa consumatorului

https://europa.eu/european-union/topics/food-safety_ro

Fișă tehnică privind politica de securitate alimentară a UE:

<http://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/51/food-safety>

Legea UE privind informațiile alimentare pentru consumatori:

https://ec.europa.eu/food/safety/labelling_nutrition/labelling_legislation_en

Aplicații pentru ingrediente alimentare:

Reglementări și îndrumări:

<https://www.efsa.europa.eu/en/applications/foodingredients/regulationsandguidance>

Catalogul alimentelor noi din Europa:

http://ec.europa.eu/food/safety/novel_food/catalogue/search/public/index.cfm

Lista structurilor companiei după țară, pentru a vă ajuta să vă alegeți:

[https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_legal_entity_types_by_country#European_Economic_Area_\(including_the_European_Union\)](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_legal_entity_types_by_country#European_Economic_Area_(including_the_European_Union))